

דכולי עלמא מיהא חמץ משש שעות ולמעלה אסור, מנלן?

(כר' יוסי בברייתא, תוס')

אביי: אך **ביום הראשון** תשביתו שאור מבתיכם.

ואימא לרבות לילי חמשה עשר לביעור?

איתקש השבתת שאור לאכילת חמץ ואכילת חמץ לאכילת מצה וכתוב במצה בערב תאכלו מצות!

ואימא לרבות ליל י"ד לביעור?

ביום כתיב!

ואימא מצפרא?

אך חלק!

דבי רבי ישמעאל: מצינו י"ד שנקרא ראשון שנאמר בראשון בארבעה עשר יום לחדש.

רב נחמן בר יצחק: ראשון דמעיקרא משמע.

אלא מעתה ולקחתם לכם **ביום הראשון**?

שאני התם דכתיב ושמתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים מה שביעי שביעי לחג אף ראשון ראשון לחג!

הכי נמי כתיב אך ביום הראשון תשביתו שבעת ימים מצות תאכלו?

אם כן נכתוב קרא ראשון, הראשון למה לי, שמע מינה לכדאמרן!

אי הכי התם נמי הראשון למה לי?

ותו התם דכתיב **ביום הראשון** שבתון אימר ראשון דמעיקרא משמע?

שאני התם דאמר קרא וביום השמיני שבתון מה שמיני שמיני דחג אף ראשון ראשון דחג?

הראשון למה לי? למעוטי חולו של מועד!

חולו של מועד מראשון ושמיני נפקא?

איצטריך, סד"א הואיל דכתב רחמנא וביום השמיני וי"ו מוסיף על ענין ראשון!

ולא לכתוב רחמנא לא וי"ו ולא ה"א?

ותו התם דכתיב **ביום הראשון** מקרא קדש יהיה לכם ראשון דמעיקרא משמע?

אלא הני שלשה ראשון מיבעי ליה לכדתני דבי רבי ישמעאל!

(כר' ישמעאל בברייתא)

רבא: לא תשחט על חמץ דם זבחי לא תשחט הפסח ועדיין חמץ קיים.

ואימא כל חד וחד כי שחית?

זמן שחיטה אמר רחמנא!

רבי עקיבא: הרי הוא אומר אך ביום הראשון **תשביתו** שאור מבתיכם והבערה אב מלאכה

<p>וְלֹא יִרְאֶה לֵה חֶמֶץ, וְלֹא יִרְאֶה לֵה שָׂאֵר בְּכָל גְּבֻלָּהּ (שמות יג, ז)</p>	<p>שְׁבַעַת יָמִים שָׂאֵר לֹא יִמְצָא בְּבֵתֵיכֶם (שמות יב, יט)</p>
<p>לא יראה: יכול יטמין כיון שאינו נראה</p>	<p>לא ימצא: אסור אף המוטמן שהרי הוא מצוי</p>
<p>לך: יכול יקבל פקדונות מן הנכרי שהרי אינו שלך</p>	<p>לא נאמר לך: אסור לקבל פקדונות מן הנכרי</p>
	<p>לא ימצא: אפי' נכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר (הו"א)</p>
<p>בכל גבולך: אסור אפי' בבורות שיחין ומערות</p>	<p>בבתיכם: יכול רק מה שנמצא בבית</p>
<p>יכול בגבול (בור): מותר של אחרים וגבוה</p>	<p>יכול בבתיכם: אסור מוטמן ושל אחרים ושל גבוה</p>
<p>תלמוד לומר שאור שאור לגזירה שוה: מה שאור האמור בבתיים עובר משום בל יראה ובל ימצא ובל יטמין ובל יקבל פקדונות מן הנכרי אף שאור האמור בגבולין כן ומה שאור האמור בגבולין שלך אי אתה רואה אלב אתה רואה של אחרים ושל גבוה אף שאור האמור בבתיים כן</p>	

אמר מר אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר בנכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר מנין? ת"ל לא ימצא.

כלפי לייא?

אמר אביי איפוך!

רבא אמר לעולם לא תיפוך, וארישא קאי: שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים ושל גבוה,
אין לי אלא בנכרי שלא כיבשתו ואין שרוי עמך בחצר, נכרי שכיבשתו ושרוי עמך בחצר מנין?
ת"ל לא ימצא!

והאי תנא מיהדר אהיתירא ונסיב לה קרא לאיסורא?

משום שנאמר לך לך תרי זימני!

וְלֹא יִרְאֶה לֵה חֶמֶץ, וְלֹא יִרְאֶה לֵה שָׂאֵר בְּכָל גְּבֻלָּהּ שְׁבַעַת יָמִים:
(דברים טז, ד)

וְלֹא יִרְאֶה לֵה חֶמֶץ, וְלֹא יִרְאֶה לֵה שָׂאֵר בְּכָל גְּבֻלָּהּ:
(שמות יג, ז)